Hartimi i materialeve mësimore ndërvepruese

Dr. Gerda SULA, Dr. Edlira Kola

WORD CLOUD

Listoni tri fjalë që ju vijnë në mendje kur lexoni termin *“materiale mësimore digjitale”*?

Jepni përgjigjen tuaj në:

https://www.menti.com/js3p5m2hyq

Qëllimi i përgjithshëm:

Aftësimi i pjesëmarrësve në hartimin e një materiali mësimor digjital cilësor dhe efektiv, mbështetur në një strukturë të propozuar.

Përse ky webinar?

kornizë e ngushtë dhe e ngurtë fizike

proces mësimor statik dhe i njëkahshëm mësues-nxënës

uniformitet dhe shabllone

kontekst më i gjerë e fluid, fizik e virtual

proces mësimor shumëvektorial, ndërveprues, me në qendër nxënësin

punë e pavarur, mendim kritik, kreativitet, sens praktik, individualitetit

1. PËRSHTATJA E MATERIALEVE MËSIMORE ME OBJEKTIVAT MËSIMORË/REZULTATET E TË NXËNIT DHE PËRCAKTIMI I PËRMBAJTJES MËSIMORE

Kritere të hartimit të objektivave mësimorë/rezultateve të të nxënit

Kriter për hartimin e materialeve mësimore digjitale:

Përshtatja me synimet e lëndës, si dhe me objektivat/rezultatet e të nxënit apo rezultatet mësimore.

Supozojmë:

Një mësuesi sapo i është caktuar zhvillimi i një lënde. Ai është njohur me temat dhe çështjet e tani planifikon të hartojë materialet mësimore për to.

Ç'hapa duhet të ndjekë?

Kritere të hartimit të objektivave mësimorë/rezultateve të të nxënit

Diskutim:

Nga e filloni / do ta fillonit ju punën për shtjellimin e një prej çështjeve të një teme mësimore,

a. nga përpilimi i objektivave mësimorë/rezultateve të të nxënit apo
b. nga përcaktimi i përmbajtjes mësimore të çështjes? Përse?

Vendosni përgjigjen tuaj në chat box.

Kritere të hartimit të objektivave mësimorë/rezultateve të të nxënit

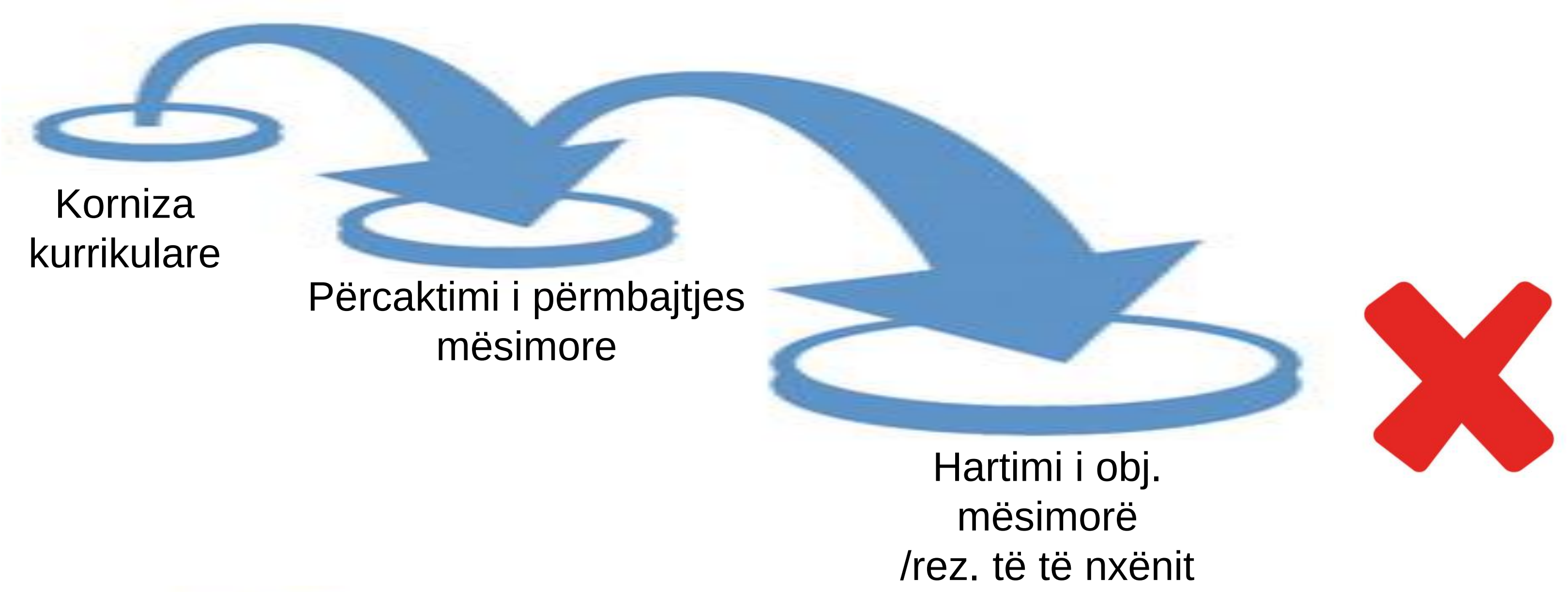

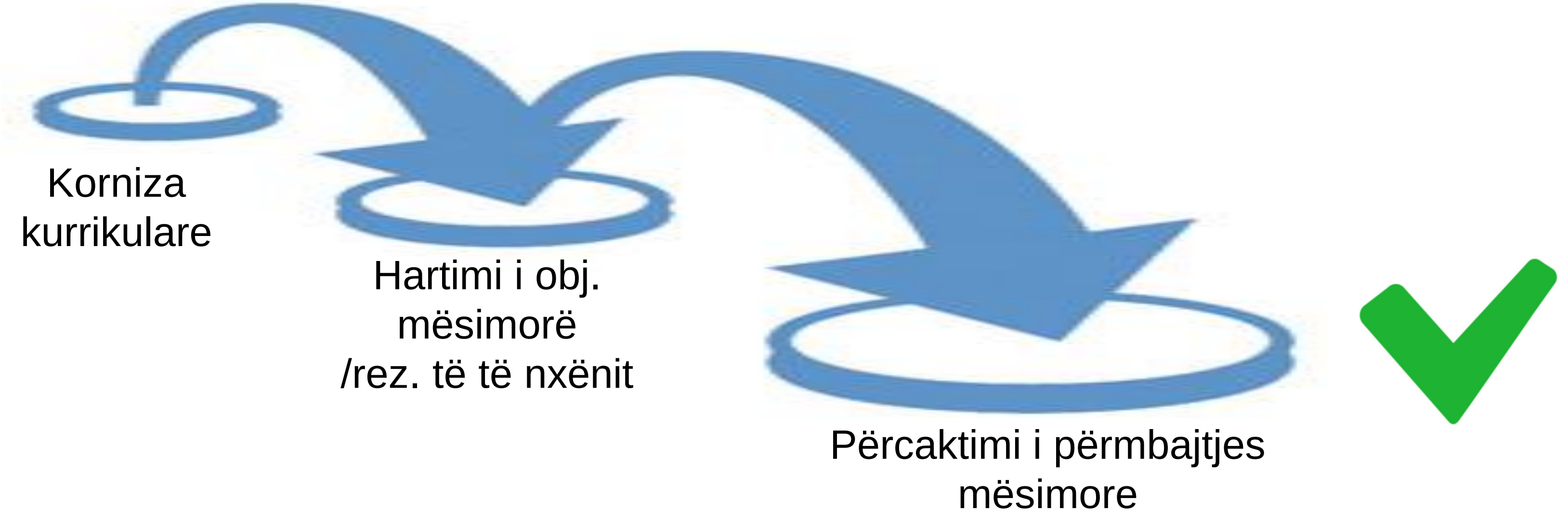

Si përcaktohet përmbajtja mësimore e një çështjeje?

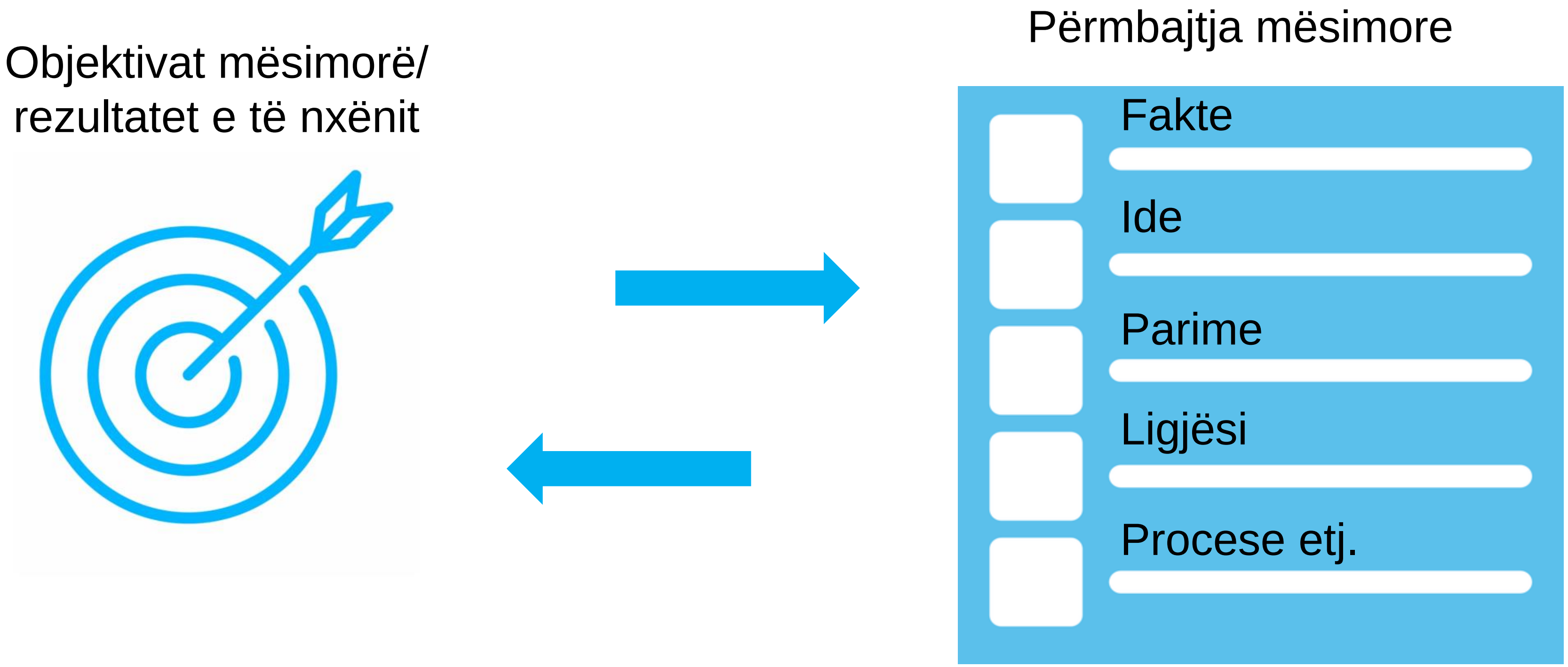

Këshillë praktike: *Ndani çështjet në nënçështje, për një organizim më të përshtatshëm të materialit për version digjital.*

2. BURIMET E MATERIALEVE MËSIMORE

Burimet kryesore të materialeve mësimore digjitale dhe besueshmëria e tyre

Kategoritë e burimeve të materialeve mësimore

1.Burime të shkruara (të printuara ose online): tekste mësimore, monografi, artikuj, enciklopedi, gazeta, raporte etj.

2. Burime audio, vizuale dhe audio-vizuale: regjistrime zanore (leksione, referime, etj.), foto, skema, diagrame, video shpjeguese, dokumentarë etj.

Burimet kryesore të materialeve mësimore digjitale dhe besueshmëria e tyre

A është ky burim serioz dhe i besueshëm për t’u shfrytëzuar për përgatitjen e materialit tim mësimor?

Burimet e printuara: materiale të standardizuara, të certifikuara.

Burimet online: sasi e madhe informacioni, materiale të pafiltruar – sfidë më e madhe.

Burimet kryesore të materialeve mësimore digjitale dhe besueshmëria e tyre

Si të sigurohemi që një burim është i besueshëm?

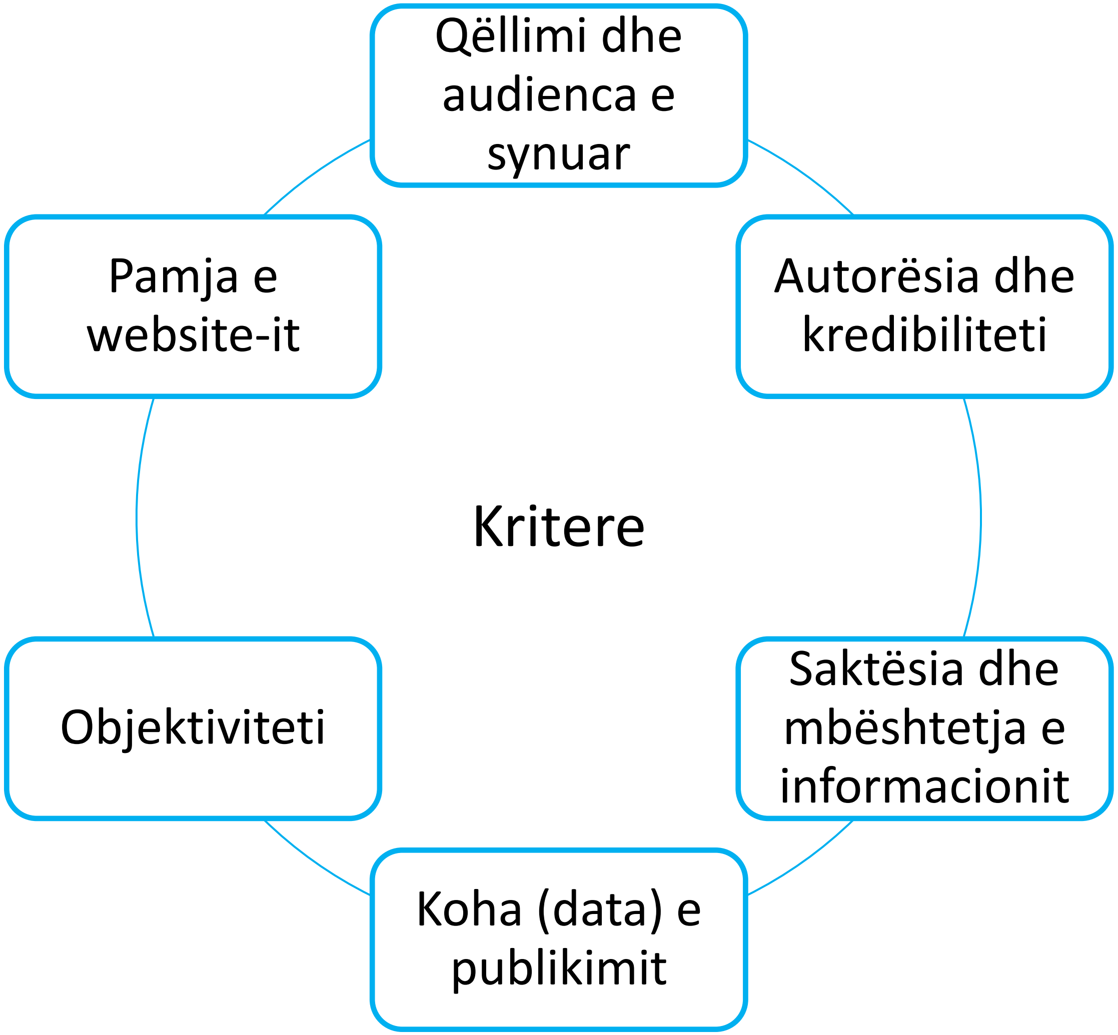

Diskutim:

Klikoni në dy website-t e mëposhtme.

website 1: https://www.northwestern.edu/searle/resources/teaching-strategies-materials.html

website 2: https://mednat.news/

Jepni vlerësimin tuaj se cilin do të merrnit në konsideratë si burim informacioni për përgatitjen e materialeve mësimore dhe cilin jo. Përse?

Vendosni përgjigjen tuaj në chat box.

3. HARTIMI/PËRSHTATJA E MATERIALIT NARRATIV: SI TA BËJMË MË INTERAKTIV?

Kriteret për materialet mësimore për të qenë efektive edhe në version digjital

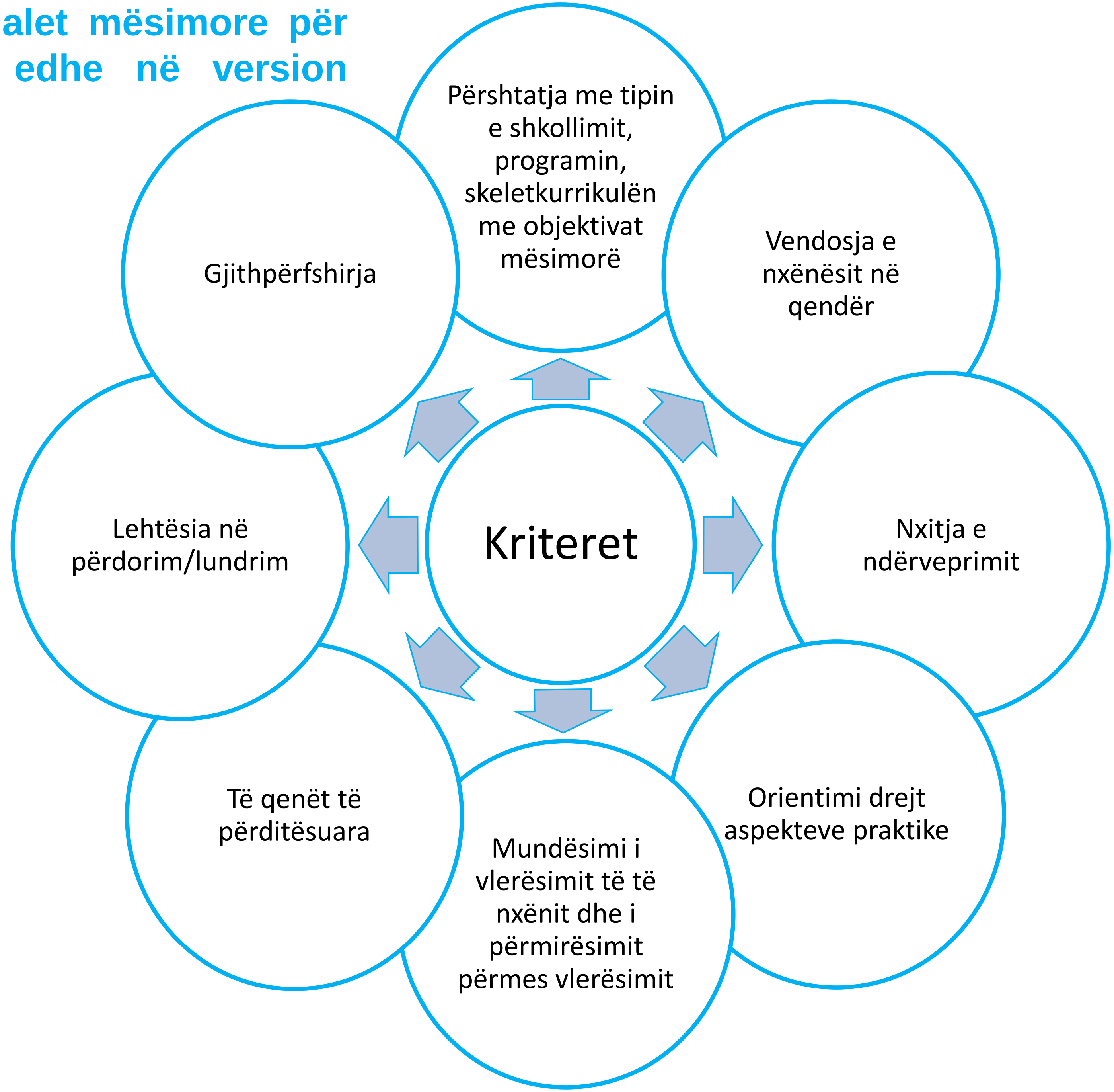

Materiali narrativ

Gjatë punës me materialin narrativ:

- ✓ Shkruani në mënyrë të thjeshtë e me fjali të shkurtra.
- ✓ Ndërthureni tekstin me pyetje.
- ✓ Përdorni metafora për të shpjeguar koncepte/procese të ndërlikuara.
- ✓ Mbështetuni në situata të përditshmërisë.

- ✓ **Rregulla e artë:** Jo mbi 5-6 minuta lexim për një material narrativ të pandërprerë.

SFIDA: Pasurimi i materialit narrativ me elemente interaktive.

Vlefshmëria e përdorimit të mjeteve ilustruese

Diskutim:

Sipas jush, përse në përgatitjen e materialeve mësimore digjitale ngulet këmbë në përfshirjen e mjeteve ilustruese dhe në përdorimin e mediave ndërvepruese?

Vendosni përgjigjen tuaj në chat box.

Vlefshmëria e përdorimit të mjeteve ilustruese dhe mediave ndërvepruese

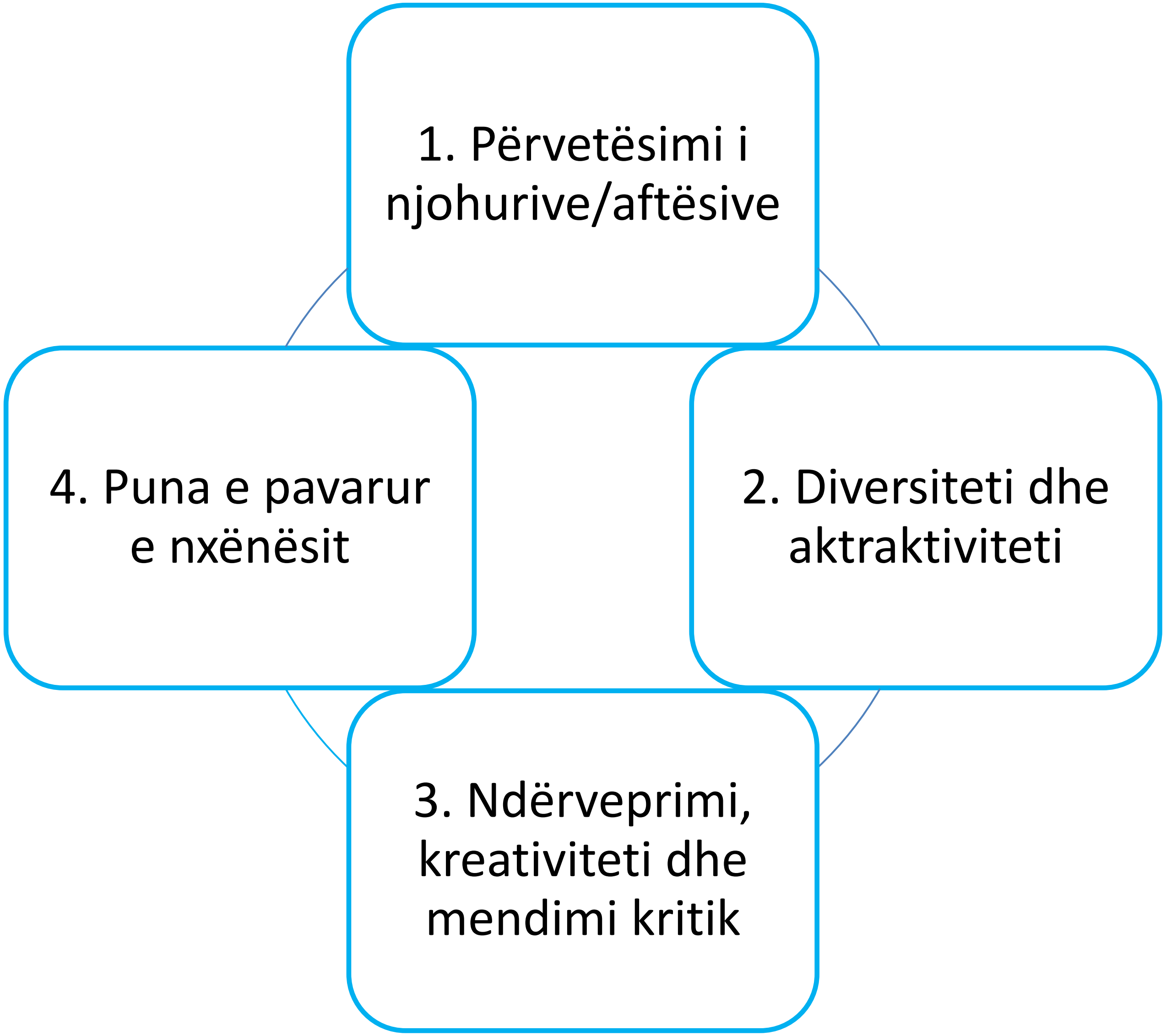

Lloje të mjeteve ilustruese dhe burimet e tyre

VIDEOT

Avantazhet e përdorimit:

❖Zëvendësojnë tekstet e gjata.

❖Kanë funksion konkretizues.

❖Tërheqin vëmendjen edhe të nxënësve më pak të interesuar.

❖Ideale në lëndë/tema praktike

Si t'i sigurojmë:

❖ Të gatshme në internet, duke:

- në versionin origjinal të tyre,
- duke i modifikuar/përshtatur, (shkurtim, vendosje skripti, voice over etj.)

❖ Të krijuara vetë.

Kohëzgjatja:

Videot hyrëse (ngacmuese, motivuese) – më të shkurtra

Videot shpjeguese – më të gjata

Rregulla e artë: jo mbi 5-6 minuta.

Lloje të mjeteve ilustruese dhe burimet e tyre

VIDEOT

Burime videosh në internet:

Edpuzzle	www.edpuzzle.com (falas)
Clipchamp	https://clipchamp.com/en/ (ka një version falas)
Adobe Spark	https://spark.adobe.com/about/video (falas)
Animaker	https://goo.gl/TS2r6F (ka një version falas)
Animatron Studio	https://www.animatron.com/studio (ka një version falas)
OFFEO	https://offeo.com/?ref=polymath (falas)
Renderforest	http://bit.ly/2SngQIt (falas)

Lloje të mjeteve ilustruese dhe burimet e tyre

FOTOT

Avantazhet e përdorimit:

- ❖Mënyrë e shpejtë, efektive e përcjelljes së një ideje, mesazhi.
- ❖Pikënisje për një diskutim/debat.
- ❖Thyese të monotonisë së tekstit narrativ.

Burime fotosh në internet:

Pexels https://www.pexels.com (falas)

Freepik https://www.freepik.com/ (falas)

Unsplash https://unsplash.com/ (falas)

LibreStock https://librestock.com/ (falas)

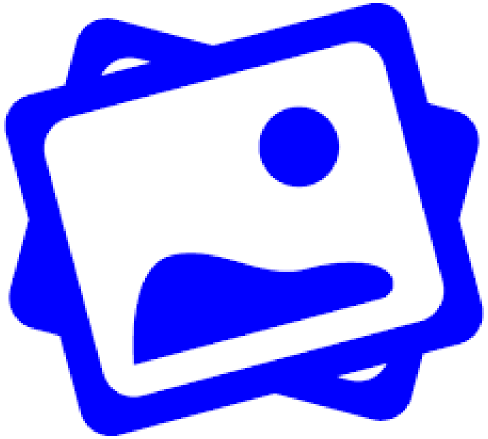

Lloje të mjeteve ilustruese dhe burimet e tyre

ORGANIZUESIT GRAFIKË

Avantazhet e përdorimit:

- Organizojnë informacion, koncepte apo ide në mënyrë skematike.
- Ndihmojnë në strukturimin e ideve.
- Shpjegojnë raporte varësie, lidhje shkak-pasojë etj.
- Shërbejnë si mjet orientues për shkrimin e raporteve, eseve.

Burime organizuesish grafikë në internet:

Canva www.canva.com (falas)

EdrawMax www.edrawmax.com

Mind Meister www.mindmeister.com

Lloje të mjeteve ilustruese dhe burimet e tyre

ORGANIZUESIT GRAFIKË

Hartë mendore

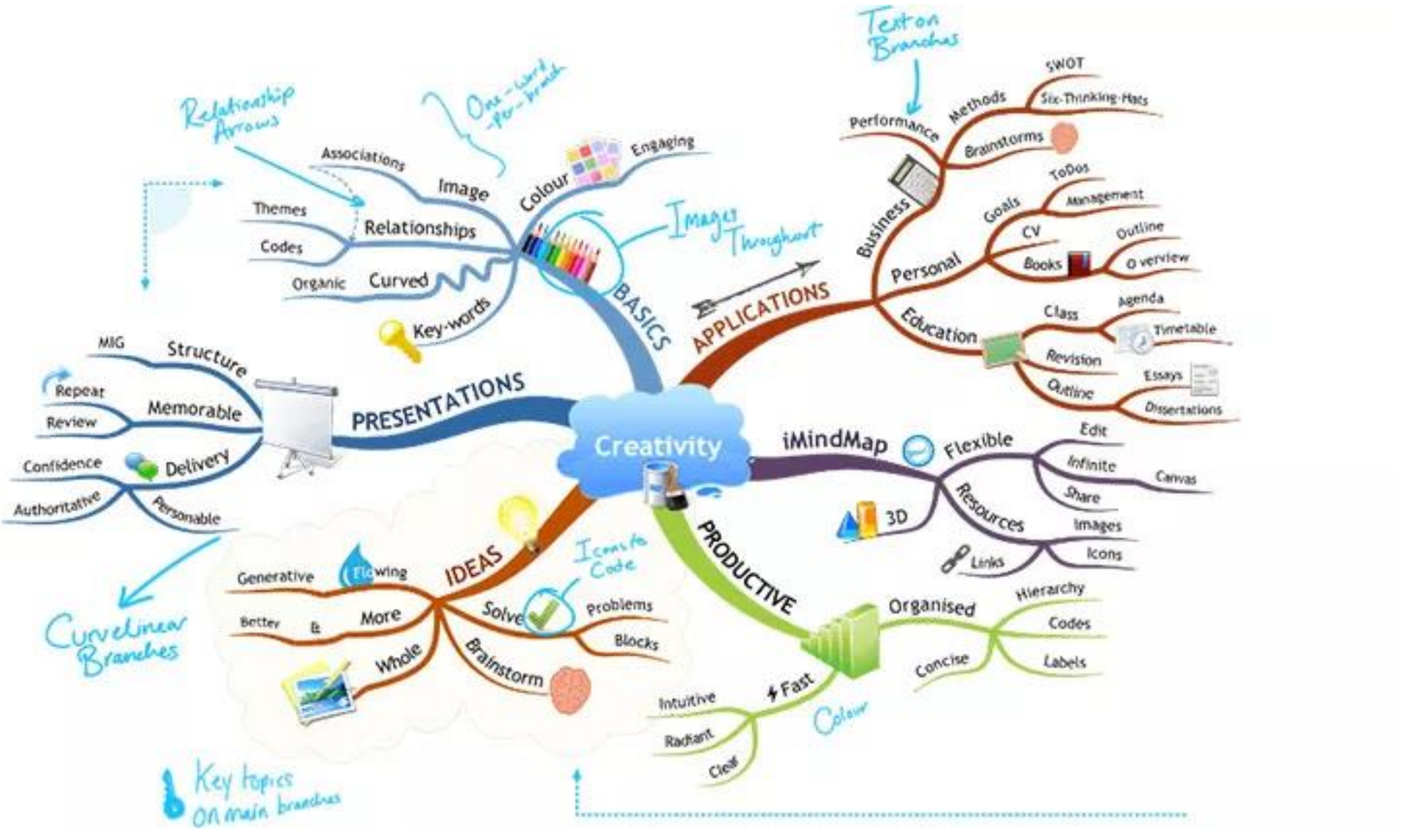

Lloje të mjeteve ilustruese dhe burimet e tyre

ORGANIZUESIT GRAFIKË

Diagrami i Venit

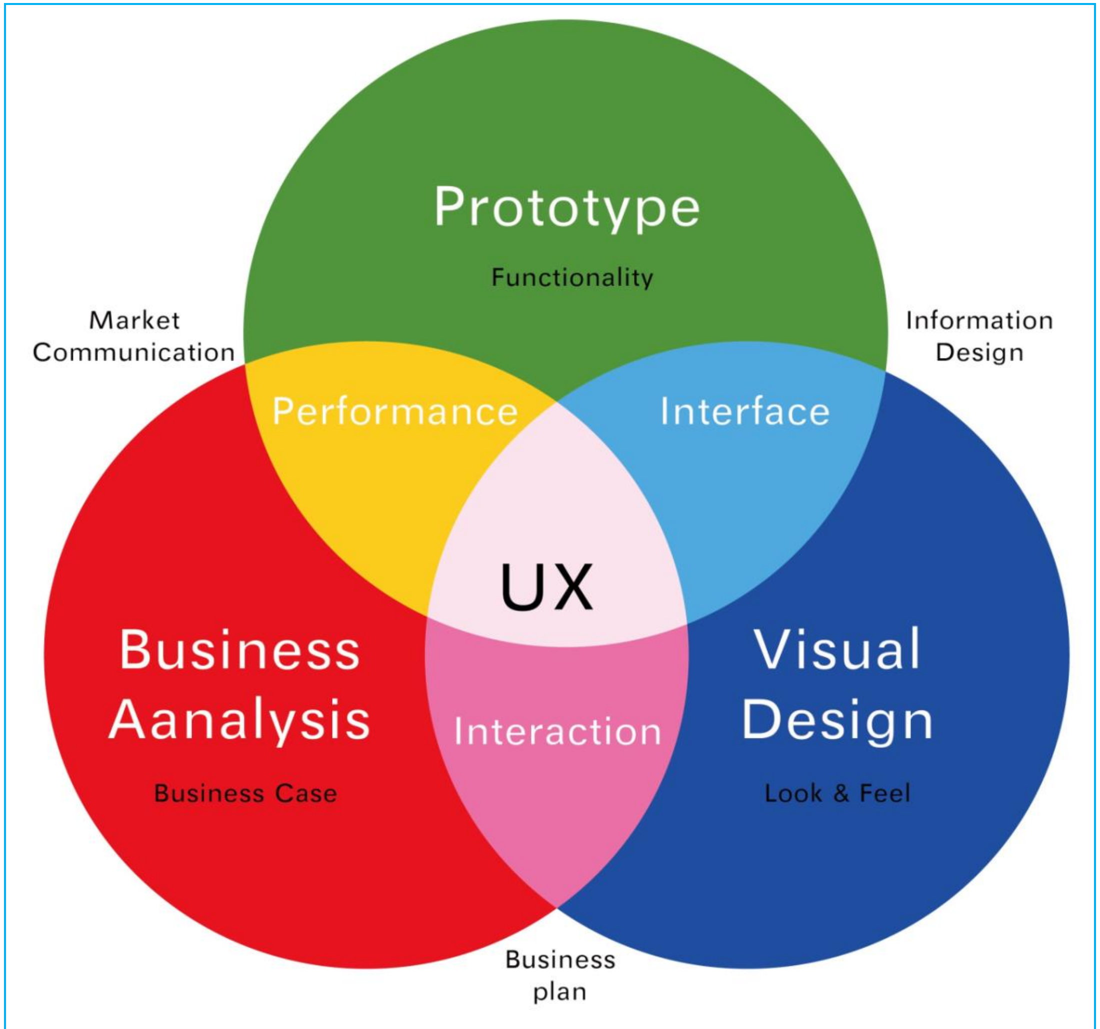

Lloje të mjeteve ilustruese dhe burimet e tyre

ORGANIZUESIT GRAFIKË

Grafiku (diagrami) i rrjedhës

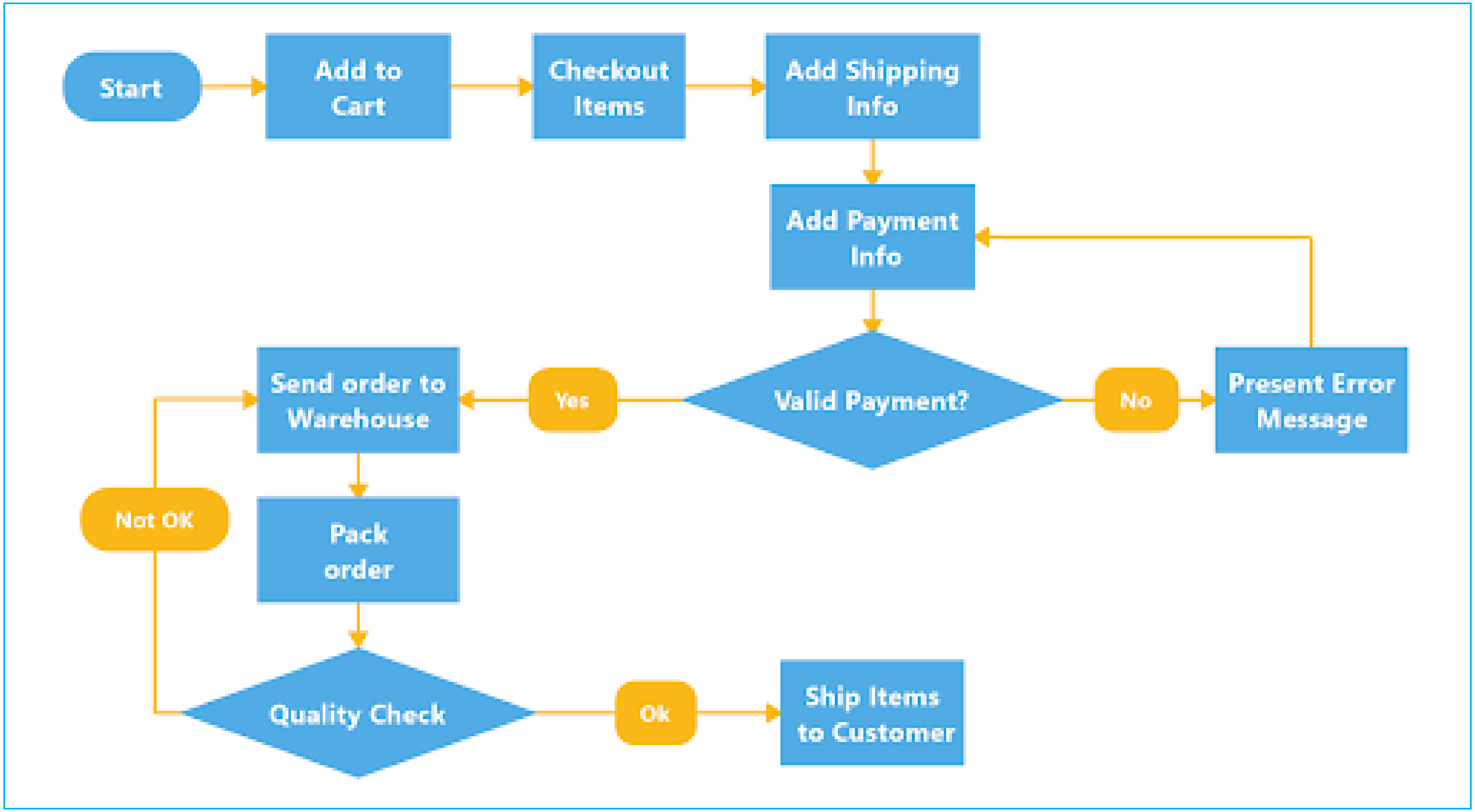

Lloje të mjeteve ilustruese dhe burimet e tyre

ORGANIZUESIT GRAFIKË

Grafiku i linjës së kohës (Timeline)

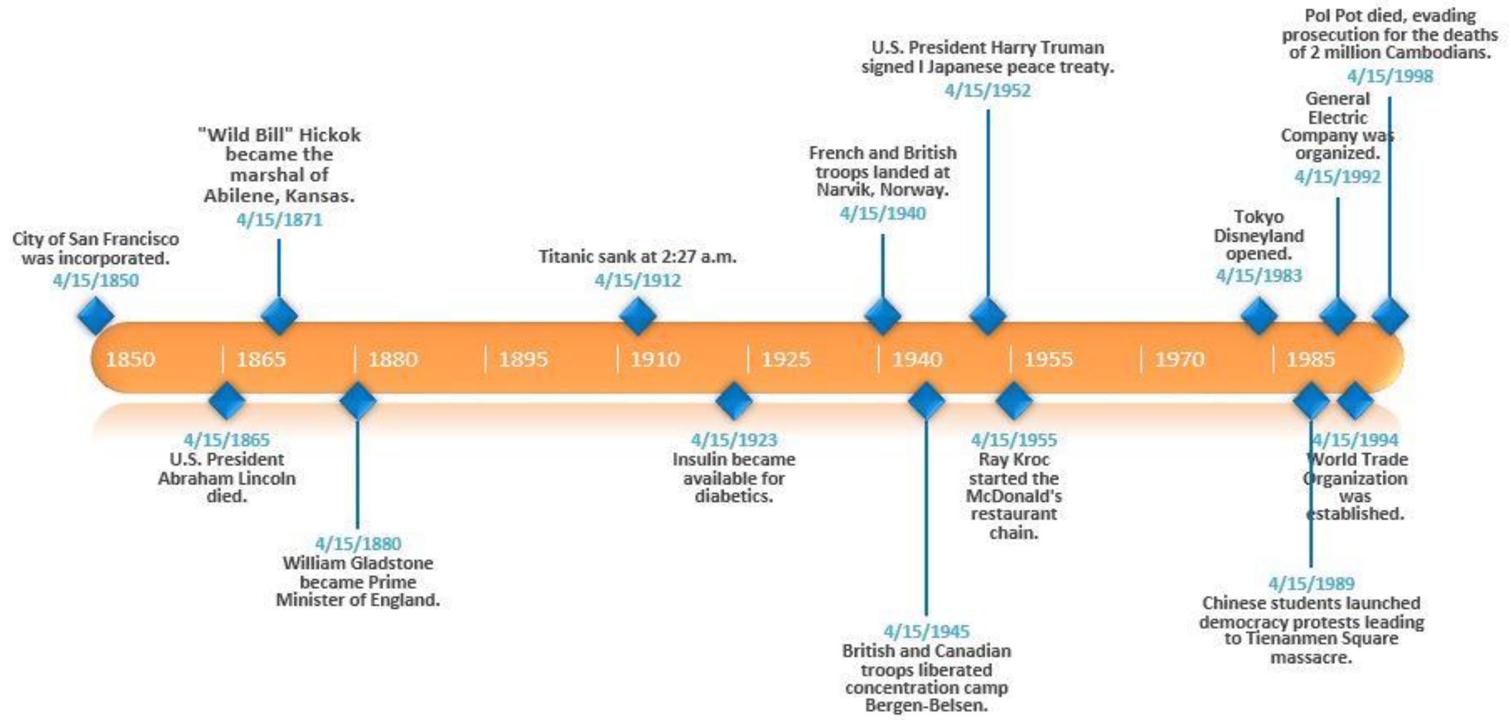

Lloje të mjeteve ilustruese dhe burimet e tyre

ORGANIZUESIT GRAFIKË

Grafiku KWL

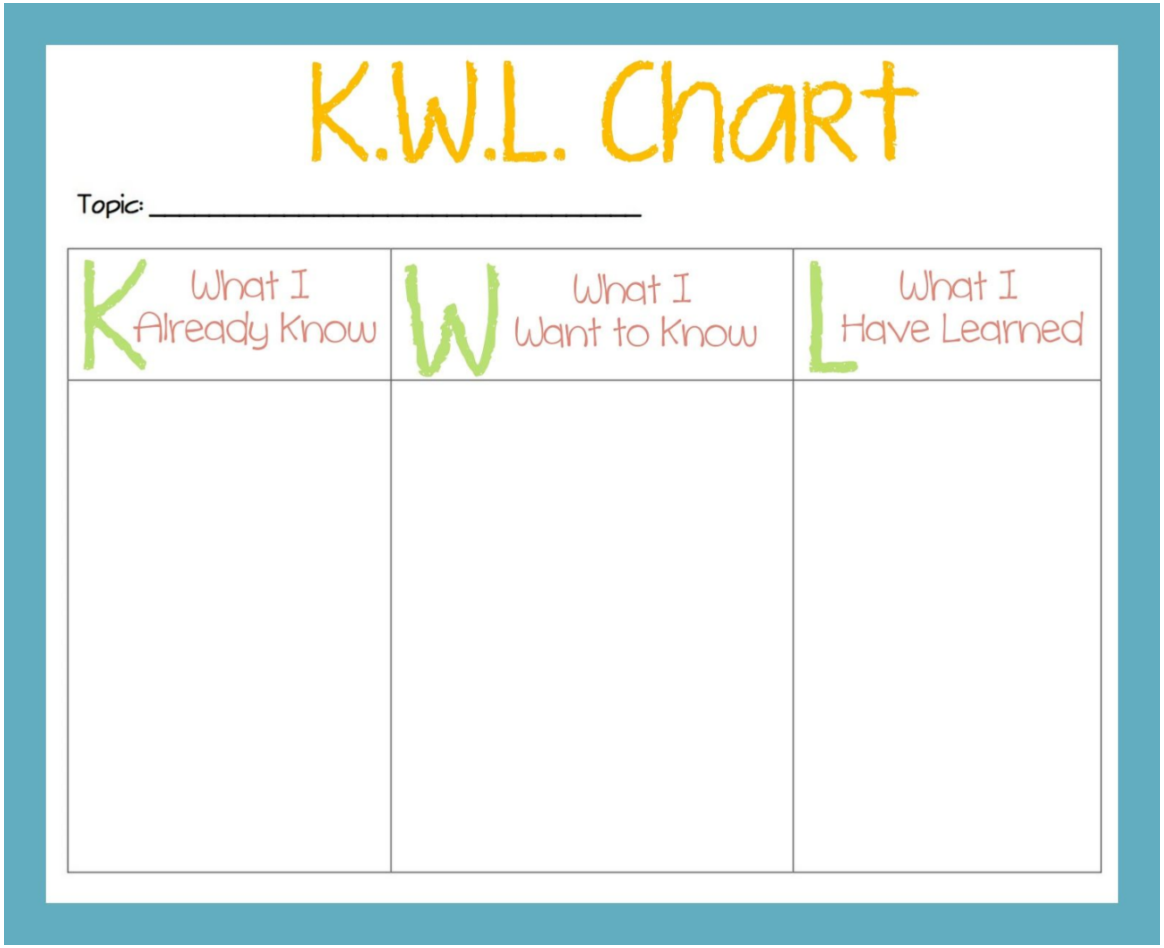

K – çfarë di
W – çfarë dua të di
L – çfarë mësova

4. PËRPILIMI I SKRIPTIT TË MATERIALIT MËSIMOR DIGJITAL

Përpilimi i skriptit të materialit mësimor digjital

Diskutim:

Si mendoni, ku qëndron rëndësia e ndjekjes së një strukture të caktuar gjatë punës për hartimin e materiali mësimor digjital?

Vendosni përgjigjen tuaj në chat box.

Skema MAIPA dhe avantazhet e aplikimit të saj

M Mirëseardhja

A Aktivizimi i njohurive ekzistuese

I Informimi

P Përpunimi dhe transferimi

A Analiza

- Model i provuar didaktik.
- Strukturon procesin për hartuesin (*Ku ta vendos? Si ta ndërthur? Ku rrezikoj monotoni?*).
- Ndihmon nxënësin që të orientohet.

Fleksibilitet

Rrjedhshmëri dhe koherencë

Interaktivitet dhe atraktivitet

Si ta aplikojmë MAIPA-n në skriptin e materialit mësimor digjital?

Mirëseardhja

- Kontakti i parë me materialin.
- Akullthyes: hyrje e butë në procesin e të nxënit.
- Motivon, ngacmon, nxit shprehjen e mendimit të lirë etj.

Ç'mund të përdorim?

- Imazh/video e shkurtër
- Citat i lidhur me njohuritë e reja
- Sondazh
- Histori e shkurtër/situatë përditshmërie

Aktivizimi i njohurive ekzistuese

- Ndihmon për të kuptuar nëse njohuritë e përcjella janë solide.
- Krijon një kalim gradual nga informacioni ekzistues në atë të ri.

Ç'mund të përdorim?

- Set pyetjesh
- Diskutim
- Organizues grafik
- Imazh/video për interpretim
- Tabelë interaktive
- Detyrë e shkurtër
- Minitest
- Stuhi mendimesh

Si ta aplikojmë MAIPA-n në skriptin e materialit mësimor digjital?

Informimi & Përpunimi dhe transferimi

- Ecin bashkë në këtë strukturë.
- Përfaqësojnë “trupin“ e materialit mësimor.

Ç’mund të përdorim?

- Tekst narrativ + imazhe, pyetje, diskutime etj.
- Në fund, një detyrë.

Analiza

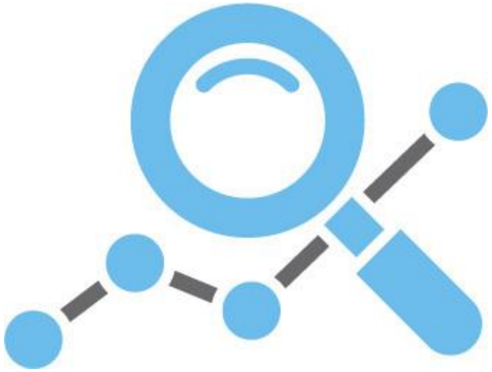

Ndihmon për të kuptuar:

- nëse objektivat mësimorë janë përmbushur;
- nëse qasja ishte e suksesshme.

Ç'mund të përdorim?

- Pyetje sintetizuese, deduktuese
- Diskutim
- Hartë mendore
- Tabelë interaktive
- Dilemë
- Rast studimi

5. PËRCAKTIMI DHE HARTIMI I INSTRUMENTEVE TË VLERËSIMIT

Përcaktimi dhe hartimi i instrumenteve të vlerësimit

Diskutim:

A duhet të kenë disa specifika instrumentet e vlerësimit kur bëhet fjalë për materiale mësimore digjitale? Përse?

Vendosni përgjigjen tuaj në chat box.

Përcaktimi dhe hartimi i instrumenteve të vlerësimit

Ç'kritere duhet të përmbushin instrumentet e vlerësimit në materialin mësimor digjital?

- në përputhje me objektivat mësimorë;
- të larmishme;
- interaktive;
- të pranishme gjatë gjithë materialit mësimor digjital / procesit të të nxënit;
- të mundësojnë të gjitha format e vlerësimit (mes shokëve, vetëvlerësim).

✓Efektivitet

✓Atraktivitet

✓Aktivizim të vazhdueshëm

✓Ndërgjegjësim mbi nevojat për përmirësim

Përcaktimi dhe hartimi i instrumenteve të vlerësimit

Cilat janë disa nga avantazhet e procesit të vlerësimit digjital?

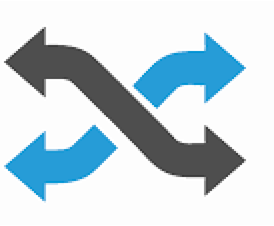

✓ Fleksibilitet kohor dhe hapësinor.

✓ Feedback i menjëhershëm/i shpejtë.

✓ Mundësi për nxënësin për të ritestuar/rivlerësuar veten.

Disa tipe instrumentesh vlerësimi të përshtatshme për format digjital

USHTRIMET ME ALTERNATIVA

- Përshtaten si për pyetje të thjeshta, edhe për më të elaboruara.
- Probabilitet i ulët për hamendësim të përgjigjes së saktë.

- Bazohen më shumë te dallimi i alternativës së saktë, jo te njohja e saj.

Si t'i bëjmë më efektive?

- Mos vendosni alternativa që janë dukshëm të gabuara, që përgjigja e saktë të mos jepet vetëm duke eliminuar ato.
- Shoqërojeni përgjigjen e gabuar me një shpjegim (për t'u shfaqur pas klikimit).

Disa tipe instrumentesh vlerësimi të përshtatshme për format digjital

PLOTËSO VENDET BOSH

- Janë të thjeshta për t'u krijuar.
- Favorizojnë njohjen, jo thjesht dallimin mes alternativave të gabuarve.

- Janë të përshtatshme vetëm për përgjigje të shkurtra (një fjalë në vendin bosh.
- Në rast se fjala nuk shkruhet saktë, përgjigjia nuk është e vlefshme.

Si t'i bëjmë më efektive?

- Kufizojeni përdorimin për terma kyçë, të rëndësishëm për t'u mbajtur mend.
- Në platformë, shtoni opsione duke hamendësuar gabimet e mundshme në përgjigjen e saktë (psh. Tirana, tirana; klientelë, klientele)

Disa tipe instrumentesh vlerësimi të përshtatshme për format digjital

E VËRTETË / E GABUAR

○ Janë më të thjeshtat për t'u krijuar.	○ Gjetje me anë të hamendësimit (50%)

Si t'i bëjmë më efektive?

○ Përdoreni veçanërisht për situata që kanë dy opsione të mundshme (psh. rritet / ulet, gjithëvjetor / sezonal etj.).

○ Shoqërojeni përgjigjen e gabuar me një shpjegim (për t'u shfaqur pas klikimit).

Disa tipe instrumentesh vlerësimi të përshtatshme për format digjital

LIDHJE ELEMENTESH (MATCHING)

○ Përfshijnë informacion të gjerë mbi çështjen e dhënë.

○ Probabilitet i ulët për hamendësim të përgjigjes së saktë.

○ Bazohen më shumë te dallimi i alternativës së saktë, jo te njohja e saj.

Si t'i bëjmë më efektive?

○ Përdoreni për elemente ku lidhja është e qartë dhe nuk lë vend për interpretime (psh. n njërin krah mjeti, në krahun tjetër funksioni)

○ Shoqërojeni përgjigjen e gabuar me një shpjegim (për t'u shfaqur pas klikimit).

Disa tipe instrumentesh vlerësimi të përshtatshme për një format digjital

DRAG AND DROP

- Janë të përshtatshme për futur në vlerësim situata reale, praktike.
- Mund të realizohen me ikona/imazhe, duke u bërë edhe më tërheqëse.

- Bazohen më shumë te dallimi i alternativës së saktë, jo te njohja e saj.

Si t’i bëjmë më efektive?

- Përdoreni veçanërisht për situata që kanë dy opsione të mundshme (psh. rritet / ulet, gjithëvjetor / sezonal etj.).
- Shoqërojeni përgjigjen e gabuar me një shpjegim (për t’u shfaqur pas klikimit).

Disa tipe instrumentesh vlerësimi të përshtatshme për një format digjital

PYETJET E HAPURA

○ Nxitin mendimin e strukturuar dhe frymën analitke.	○ Marrin më shumë kohë për t’u përgjigjur.
○ Nxitin mendimin kritik dhe krijimtarinë.	○ Rrezikojnë dalje nga tema, tejzgjatje.
○ Janë të përshtatshme për të realizuar vlerësim mes të ngjashmëve.	○ Janë më të vështira për t’u vlerësuar.

Si t’i bëjmë më efektive?

○ Jepini karakter interaktiv, duke përdorur media si Padlet, Mentimeter apo të ngjashme.

○ Përdorini si instrument vlerësimi mes të ngjashëmve.

Disa tipe instrumentesh vlerësimi të përshtatshme për një format digjital

DETYRA / PUNË NË GRUP

○ Stimulojnë kreativitetin.

○ Ushqejnë aftësi të buta (fryma e të punuarit në skuadër, komunikimi, respektimi i roleve).

○ Mund të lënë nxënësit pasivë më në hije.

○ Janë më të vështira për t'u vlerësuar.

Si t'i bëjmë më efektive?

○ Përdorini për të matur aftësitë e nxënësve në çështje si: zgjidhja e problemeve, përshkrimi I hapave të punës etj.

○ Për t'i bërë interaktive, përdorni mediat e sugjeruara më sipër, si Padlet, Mentimeter etj.

○ Përdorini si instrument vlerësimi mes të ngjashëmve.

Ju faleminderit!